

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

6 februari 2024

ADVIES 2024-09

Met betrekking tot de weigering om toegang tot een tuchtbeslissing

(CTB/2024/07)

Sleutelwoorden : Federale Raad voor Landmeterexperten –
Administratieve Overheid

1. Een overzicht van de feiten

1.1. Per e-mail van 24 oktober 2023 verzoekt X de Federale Raad voor Landmeterexperten bij de FOD Economie (hierna: “de Federale Raad voor Landmeterexperten”) om het volgende:

“Graag afschrift van de uitspraak in de tuchtprocedure tegen landmeter-expert X, X in eerste aanleg, uitgesproken tijdens de openbare zitting van 5 oktober 2023.”

1.2. Per e-mail van 4 december 2023 richt de aanvrager een verzoek tot heroverweging aan de Federale Raad voor Landmeterexperten:

“Behoudens mijn vergissing mocht ik geen afschrift ontvangen. Meer nog, om mij onduidelijke redenen lijkt mijn verzoek te weigeren.

Ten overvloede wijs ik erop dat deze zaak aanhangig heb gemaakt bij uw Raad, ik eveneens benadeelde partij ben. De kwestieuze opmeting en tussenkomst betreft immers de eigendomsgrens tussen het perceel van X en mijn perceel X. De eigendomsgrens maakt voorwerp uit van een geschil tussen beide eigenaars. De uitspraak is in deze relevant.

Mag ik u verzoeken uw weigering tot afschrift van de tussengekomen beschikking voormeld te heroverwegen en mij per kerende afschrift te bezorgen.

Dit verzoek wordt eveneens meegedeeld aan de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur voor advies.”

1.3. Voormelde e-mail wordt in BCC ook aan de Commissie voor de Toegang tot en het Hergebruik van Overheidsinformatie, Afdeling Openbaarheid van Bestuur (hierna: “de Commissie”) gericht.

1.4. Bij Advies 2023-202 van 21 december 2023 verklaart de Commissie voormeld verzoek om advies onontvankelijk.

1.5. Per e-mail van 8 januari 2024 richt de aanvrager een nieuw verzoek tot heroverweging aan de Federale Raad voor Landmeterexperten.

1.6. Per e-mail van diezelfde datum richt de aanvrager ook een verzoek om advies aan de Commissie.

2. Betreffende de ontvankelijkheid van de vraag om advies

De aanvrager heeft voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 door gelijktijdig een verzoek tot heroverweging bij de administratieve overheid en een verzoek tot advies bij de Commissie in te dienen.

3. Betreffende de grond van de zaak

3.1. Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten waarover een administratieve overheid beschikt. De toegang tot bestuursdocumenten kan slechts worden geweigerd wanneer één of meer uitzonderingsgronden in artikel 6 van de wet van 11 april 1994 ingeroepen kunnen of moeten worden, en wanneer die uitzonderingsgronden bovendien op afdoende wijze gemotiveerd worden. Bovendien moeten de wettelijke uitzonderingsgronden beperkend geïnterpreteerd worden (zie o.a. Grondwettelijk Hof, arrest nr. 167/2018 van 29 november 2018).

3.2. De aanvrager verzoekt om toegang tot een tuchtbeslissing gewezen door de Federale Raad voor Landmeterexperten.

3.2.1. Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 zijn slechts van toepassing op de federale administratieve overheden en op de administratieve overheden andere dan de federale administratieve overheden, doch slechts in de mate dat deze wet op gronden die tot de federale bevoegdheid behoren, de openbaarheid van bestuursdocumenten verbiedt of beperkt (artikel 1, eerste lid, van de wet van 11 april 1994). Voor de toepassing van deze wet wordt onder “administratieve overheid” verstaan: “een administratieve overheid als bedoeld in artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State” (artikel 1, tweede lid, van de wet van 11 april 1994).

3.2.2. Artikel 2 van de wet 11 mei 2003 tot oprichting van federale raden van landmeterexperten (hierna: “de wet van 11 mei 2003”) richt een Federale Raad van landmeterexperten op, onderverdeeld in een Nederlandstalige en een Franstalige Kamer. Elk van deze zijn samengesteld uit een werkend voorzitter en diens plaatsvervanger, door de Koning benoemd onder de werkende of eremagistraten of onder de advocaten die regelmatig ingeschreven zijn op het tableau van de Orde. Overeenkomstig artikel 4 van de wet van 11 mei 2003 hebben de Kamers tot taak: uitspraak te doen over de aanvragen tot inschrijving op het in artikel 3, bedoelde tableau dat zij bijhouden en elk jaar publiceren; ervoor te zorgen dat de bepalingen van deze wet worden nageleefd en elke inbreuk aan te geven bij de gerechtelijke overheid; en, te waken over de toepassing van de voorschriften van de plichtenleer en uitspraak in tuchtzaken te doen.

Tegen de beslissingen van de Federale Raad van Landmeterexperten kan beroep worden ingesteld bij de Federale Raad van Beroep van Landmeterexperten.

Overeenkomstig artikel 5 van de wet van 11 mei 2003 is de Federale Raad van beroep van de landmeters-experten onderverdeeld in een Nederlandstalige en een Franstalige Kamer. Elke Kamer bestaat uit een werkend voorzitter en diens plaatsvervanger, door de Koning benoemd onder de werkende of eremagistraten of onder de advocaten die sedert ten minste tien jaar regelmatig zijn ingeschreven op het tableau van de Orde. Zij doen uitspraak over de beroepen ingesteld tegen de beslissingen van de Kamers van de Federale Raad van hun voertaal, of tegen het uitblijven ervan. Tegen hun beslissingen kan cassatieberoep worden ingesteld overeenkomstig de bepalingen van het vierde deel, boek III, titel IVbis, van het Gerechtelijk Wetboek. De beslissingen op beroep aangaande een inschrijving op het tableau van de titularissen, kunnen daarentegen in hoger beroep bij de Raad van State worden aangevochten.

De procedures bij de Federale Raad en Federale Raad van Beroep van de Landmeterexperten worden geregeld in het Koninklijk Besluit van 22 maart 2004 tot vaststelling van de procedure en de termijnen voor de Kamers van de Federale Raden en van de Federale Raden van beroep van de landmeters-experten.

3.2.3. Overeenkomstig de rechtspraak van de Raad van State kan de Federale Raad van Beroep van de Landmeterexperten niet als een administratieve overheid worden gekwalificeerd wanneer zij de tuchtbevoegdheid uitoefent (RvSt, arrest 10 oktober 2011, nr. nr. 215.672).

“de Raad van State [is] slechts bevoegd voor beroepen ingesteld tegen beslissingen van de Federale Raad van Beroep van de landmeters-experten waarbij een inschrijving op het tableau van de titularissen wordt geweigerd. Andere beslissingen van de Federale Raad van Beroep van de landmeters-experten, waarbij deze raad optreedt als een administratief rechtscollege, kunnen worden bestreden met een cassatieberoep bij het Hof van Cassatie. Beslissingen van de Federale Raad van Beroep van de landmeters-experten waarbij een door de Federale Raad van landmeters-experten opgelegde tuchtstraf wordt bevestigd, zoals de beslissing die het eerste voorwerp uitmaakt van het voorliggende beroep tot nietigverklaring, kunnen dan ook met een cassatieberoep worden bestreden, hetgeen de bevoegdheid van de Raad van State uitsluit.”

3.2.4. In de rechtspraak van de Raad van State is nog niet ingegaan op de vraag of ook de Federale Raad van de Landmeterexperten als een administratieve overheid kan worden gekwalificeerd.

De Commissie is evenwel van oordeel dat de Federale Raad van Landmeterexperten deelt in de tuchttopdracht van de Federale Raad van Beroep van Landmeterexperten. Het optreden van de Federale Raad van Landmeterexperten is in casu onmiskenbaar de eerste aanleg van een tuchtprocedure, waartegen uiteindelijk (na beroep bij de Federale Raad van Beroep van Landmeterexperten) louter een voorziening bij het Hof van Cassatie mogelijk is. Vergelijkbare garanties rusten op de Federale Raad en de Federale Raad van Beroep van Landmeterexperten aangaande de samenstelling (magistraten en advocaten) en procedure (hoorplicht, recht om vertegenwoordigd te worden, getuigen te horen, inzage in het dossier, wraking, etc.).

Net zoals de Federale Raad van Beroep van Landmeterexperten, kan de Federale Raad van Landmeterexperten bijgevolg evenmin worden beschouwd als een administratieve overheid.

De wet van 11 april 1994 is bijgevolg niet van toepassing in onderhavig geval.

Brussel, 6 februari 2024

S. JOCHEMS
Secretaris

L. DONNAY
Voorzitter